

METODY SZTUCZNEJ INTELIGENCJI - PROJEKTY

PB

1 Projekt z grupowania danych - Fuzzy k -means Clustering

Liczba osób realizujących projekt: 1 osoba

1. Wczytanie danych w formatach arff, tab
2. Wybór atrybutów, które mają zostać uwzględnione podczas grupowania
3. Pobranie parametrów algorytmu k -średnich, w tym:
  - (a) współczynnik rozmytości
  - (b) liczba iteracji, ewentualnie brak zmian w wynikowych środkach klas
  - (c) liczba grup (skupień, klas)
4. Wypisanie wyników grupowania, przydzielenie do poszczególnych grup
5. Zapisanie wyniku pogrupowania z dodaniem jednego atrybutu (kolumny) określającej numer grupy poszczególnych obiektów (format arff, tab).

1.1 Nazewnictwo

$(x_1, x_2, \dots)$ - zbiór obiektów, reprezentujących dane

$x_i = \{x_i^1, x_i^2, \dots, x_i^p\}$, gdzie x_i^j oznacza atrybut o indeksie j obiektu x_i .

U - przestrzeń wszystkich obiektów

X - podzbiór zbioru wszystkich obiektów U

x_i - obiekt należący do podzbioru wszystkich obiektów U

A - zbiór wszystkich atrybutów, cech, właściwości

a_i - atrybut należący do zbioru atrybutów A

V_{a_i} - zbiór wszystkich wartości atrybutu a_i (nazywany dziedziną a_i)

$V(a_i)$ - zbiór wszystkich wartości atrybutu a_i (nazywany dziedziną a_i)

B - niepusty podzbiór A ($B \subseteq A$)

$LOW(X_B)$ - dolna aproksymacja X względem B

$\underline{X}_B$ - dolna aproksymacja X względem B

$UPP(X_B)$ - górna aproksymacja X względem B

$\overline{X}_B$ - górna aproksymacja X względem B

AS_B - standardowa przestrzeń aproksymacyjna

$AS_{\#,\$}$ - sparametryzowana przestrzeń aproksymacyjna

$R_{a_i}(X)$ - przybliżoność ze względu na $\{a_i\}$

$Rough_{a_j}(a_i)$ - średnia przybliżoność atrybutu a_i względem atrybutu $\{a_j\}$

$MR(a_i)$ - minimalna przybliżoność atrybutu a_i

MMR - minimalna wartość MR wszystkich atrybutów

$IND(B)$ - relacja nierozróżnialności

$[x_i]_{IND(B)}$ - klasa równoważności obiektu x_i w relacji $IND(B)$, nazywana także zbiorem elementarnym w B

$(C_1, C_2, \dots, C_K)$ - klasy, skupienia w danym pogrupowaniu danych

$Card(X)$ - liczebność zbioru X

$|X|$ - liczebność zbioru X

$P(U)$ - zbiór potęgowy zbioru U

2 Fuzzy k-Means Clustering

2.1 Wprowadzenie

2.2 Algorytm

Niech $U = \{x_1, x_2, \dots, x_n\}$ będzie przestrzenią n obiektów, a $C = \{v_1, v_2, \dots, v_c\}$ będzie zbiorem c centroidów, gdzie $x_j \in \mathbf{R}^m$, $c_i \in \mathbf{R}^m$. Algorytm fuzji k -means stanowi wersję operującą na zbiorach rozmytych algorytmu k -średnich. Dokonuje podziału przestrzeni U na c klas poprzez minimalizowanie następującej funkcji celu:

$$J = \sum_{j=1}^n \sum_{i=1}^c (\mu_{ij})^{\hat{m}_1} \|x_j - v_i\|^2 \quad (1)$$

gdzie $1 \leq \hat{m}_1 \leq \infty$ jest współczynnikiem określającym rozmytość, v_i jest i -tym centroidem, odpowiadającym klasie C_i , $\mu_{ij} \in [0, 1]$ jest funkcją przynależności obiektu x_j do klasy C_k , $\|\cdot\|$ jest normą, w ten sposób

$$v_i = \frac{1}{n} \sum_{j=1}^n (\mu_{ij})^{\hat{m}_1} x_j \quad (2)$$

$$\mu_{ij} = \left\{ \sum_{k=1}^c \left(\frac{d_{ij}}{d_{kj}} \right)^{\frac{2}{\hat{m}_1 - 1}} \right\}^{-1} \quad (3)$$

pod warunkiem, że

$$\sum_{i=1}^c \mu_{ij} = 1, \forall j, \quad 0 < \sum_{j=1}^n \mu_{ij} < n, \forall i \quad (4)$$

Algorytm rozpoczyna działanie poprzez przydzielenie losowo c środków klas jako centroidów (średnich) dla c klas. Wartości przynależności obiektów do klas zostają obliczone na podstawie odległości obiektu od środka klasy $\{v_i\}$ według równania 4. Po określeniu przynależności wszystkich obiektów przestrzeni, nowe środki klas zostają obliczone według równania 3. Algorytm kończy działanie w momencie ustabilizowania się środków klas w kolejnych iteracjach. Praktycznie oznacza to warunek, aby środki klas z poprzedniej iteracji pokrywały się z środkami klas kolejnej iteracji. Podstawowe kroki algorytmu podano w tabeli 1.

Algorithm 1: Fuzzy k-Means Clustering

Data: Input Data

Result: Fuzzy k-means

- 1) Przydziel losowo początkowe środki klas $v_i, i = 1, 2, \dots, c$. Wybierz wartości $\hat{m}_1$ oraz próg ϵ . Licznik iteracji ustaw na 1.
  - 2) Oblicz wartości przynależności μ_{ij} obiektów do klas według równania 3 dla c klas i n obiektów.
  - 3) Przelicz na nowo środki klas v_i według równania ??
  - 4) Powtarzaj kroki od 2 do 4 zwiększając licznik t , dopóki $|\mu_{ij} - \mu_{ij}(t-1)| > \epsilon$
-